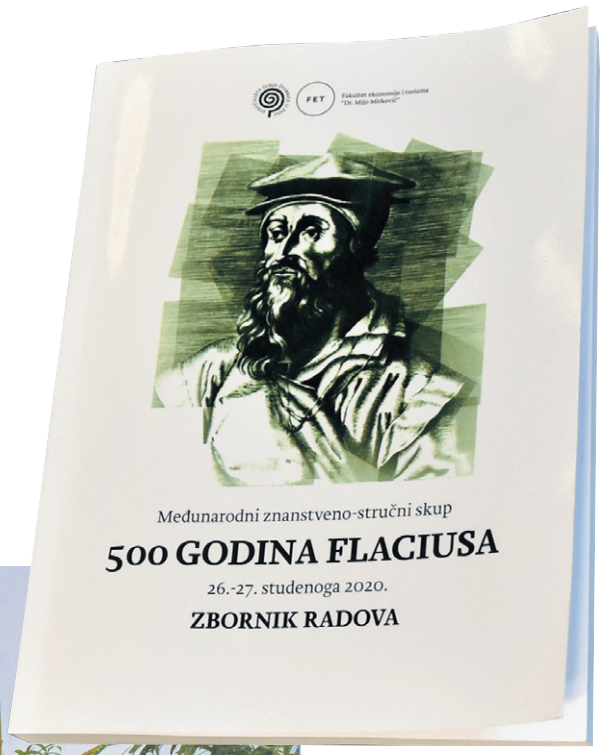
"500 GODINA FLACIUSA" *Predstavljen zbornik znanstveno-stručnog skupa*

Zbirka znanstvenih i stručnih studentskih radova posvećenih Matiji Vlačiću Iliriku

Naslovnica izdanja

S predstavljanja zbornika

U Zborniku su predstavljena istraživanja Vlačićeva stvaralaštva u širem kontekstu europskog humanizma i reformacije te mogućnosti valorizacije njegova djela kao suvremene europske baštine. Djelo je ponajprije namijenjeno istraživačima koji proučavaju istarsku novovjekovnu povijest, no svakako će biti zanimljivo i širem čitateljstvu, svima koji se zanimaju za našu zavičajnu prošlost, a najviše, dakako, žiteljima Labinšćine, istaknuo je recenzent zbornika prof. dr. sc. Slaven Bertoša

PIŠE **Mladen RADIĆ**
SNIMIO **DUŠKO MARUŠIĆ ČIČI**

PULA - Zbornik međunarodnog znanstveno-stručnog skupa "500 godina Flaciusa" predstavljen je preksinoć u dvorani Sveučilišne knjižnice u Puli. Zbornik sadrži 12 znanstvenih i šest stručnih studentskih radova, a nastao je na temelju jedine konferencije posvećene Matiji Vlačiću Iliriku održane na Sveučilištu Jurja Dobrile 26. i 27. studenog 2020., upravo u godini 500. obljetnice njegova rođenja. Na konferenciji su Sveučilišna knjižnica i Narodni muzej u Labinu predstavili raritetna izdanja djela Matije Vlačića Ilirika, a nastavnici i studenti svoja istraživanja i projekte u virtualnom obliku. Istraživanja Vlačićevog stvaralaštva predstavili su tada nastavnici i studenti s većine sastavnica pulskog Sveučilišta te kolege sa sveučilišta, instituta i muzeja u Rijeci, Zadru, Zagrebu i Labinu, kao i stručnjaci iz Njemačke i Danske.

Veliki angažman

Ogromna i velikim dijelom neobrađena Vlačićeva ostavština čuva se danas u arhivima i knjižnicama širom svijeta, a zbirka rariteta, tzv. Flaciana, o kojoj brine pulska Sveučilišna knjižnica u Puli, ekskluzivno je predstavljena na konferenciji i u ovome zborniku, o čemu piše Bruno Dobrić.

Pozdravljajući preksinoć okupljene, prorektorica za studente, obrazovne programe i suradnju izv. prof. dr sc. Mirjana Radetić-Paić pohvalila je posebno velik angažman studenata koji su uz mentorstvo profesora u zborniku predstavili svoja istraživanja, a čestitala im je i dekanica FET "Dr. Mijo Mirković" izv. prof. dr. sc. Ksenije Černe, podsjetivši da je upravo istarski polihistor, po kojem nosi ime Fakultet ekonomije i turizma, upoznao hrvatsku znanstvenu javnost sa stvaralaštvom Matije Vlačića Ilirika.

- Petstota obljetnica rođenja Matije Vlačića Ilirika bila je jedinstvena prilika za istraživanje i valorizaciju njegove ostavštine. U Zborniku su predstavljena istraživanja Vlačićeva stvaralaštva u širem kontekstu europskog humanizma i reformacije te mogućnosti valorizacije njegova djela kao suvremene europske baštine. Djelo je ponajprije namijenjeno istraživačima koji proučavaju istarsku novovjekovnu povijest, no svakako će biti zanimljivo i širem čitateljstvu, svima koji se zanimaju za našu zavičajnu prošlost, a najviše, dakako, žiteljima Labinšćine, istaknuo je recenzent zbornika prof. dr. sc. Slaven Bertoša.

Ukazujući na važnost međunarodnog umrežavanja i nastavka projektne suradnje, urednice doc. dr. sc. Nataša Urošević i doc. dr. sc. Maja Ćutić Gorup predstavile su 12 radova u prvom dijelu zbornika, koji obrađuju razne aspekte života i rada Matije Vlačića Ilirika te njegove odnose sa suradnicima Uraške tiskare, u kojoj su tiskane prve početnice na narodnom jeziku te prvi Novi zavjet na hrvatskom jeziku. Koordinatorica radne skupine za implementaciju zavičajne nastave u Istarskoj županiji Dijana Muškardin, prof., vanjska suradnica Odsjeka za povijest pulskog Filozofskog fakulteta predstavila je i pohvalila studentske radove, ukazavši na potrebu da se na sličan način obrađuju zavičajne teme i na pulskom Sveučilištu. Ona je naglasila i praktičnu upotrebljivost studentskih projektnih ideja, primjerice kreiranja Rute reformacije Matije Vlačića Ilirika kao hrvatske dionice Rute reformacije - Kulturne rute Vijeća Europe, koju su u svom radu, također objavljenom u zborniku, predložili studenti Kulture i turizma Katarina Bratulić i Matteo Legović koji je prisutne pozdravio u ime studenata.

Sadržajno bogatstvo

U ime Grada Labina i Pučkog otvorenog učilišta, skup je pozdravila Renata Kiršić, ravnateljica POU Labin, predstavivši aktivnosti kojima se Grad Labin uključio u obilježavanje 500. obljetnice Vlačićeva rođenja, te najavivši 5. međunarodni znanstveni skup "Matija Vlačić Ilirik" koji će se održati u Labinu od 13. do 15. travnja iduće godine.

Ivan Kraljević novi voditelj Sveučilišne knjižnice u Puli

Prisutne je preksinoć pozdravio Ivan Kraljević koji se prvi put predstavio u funkciji novog voditelja Sveučilišne knjižnice. On je na toj funkciji zamijenio Bruna Dobrića.

Urednica Nataša Urošević napomenula je da je u zborniku publicirana većina radova izloženih na skupu održanom na pulskom Sveučilištu prije dvije godine.

Zbornik tako otvara biografski prilog dr. sc. Luke Ilića, koji donosi ključne podatke o Vlačićevom burnom životu i bogatom stvaralaštvu, s korisnom bibliografijom. Povijesni okvir Vlačićeva stvaralaštva i reformacije u Istri u širem europskom kontekstu donose dr. sc. Maja Ćutić Gorup i Sanja Vignjević u radu "Sudbina protestantske misli u Pazinskoj knežiji u Vlačićevo doba." Tullio Vorano, u radu "Istarski pisci 18. i 19. stoljeća o Flaciusu i njegovu porijeklu" prikazuje stav istarskih autora prema Matiji Frankoviću/Vlačiću Iliriku. Bruno Dobrić autor je rada "Istraživanje podrijetla M. Vlačića Ilirika u djelima istarskih autora u 19. i 20. stoljeću".

Docentica Marina Schumann obradila je temu oblika i funkcija reformacijske apologetike na primjeru Vergerijevih "Osam točaka obrane" i Vlačićeve "Apologije upućene wittenberškom sveučilištu". U radu "Neke opaske o jeziku i stilu odabranih latinskih djela Matije Vlačića Ilirika" dr. sc. Petra Matović i dr. sc. Ana Mihaljević donose rezultate istraživanja jezičnih i stilskih osobitosti odabranih latinskih djela Matije Vlačića Ilirika. Dr. sc. Violeta Moretti bavi se jezikom latinske Biblije u Vlačićevu djelu "Clavis Scripturae Sacrae seu de Sermone Sacrarum literarum" ("Ključ za Sveto pismo ili o jeziku Svetoga pisma"). U radu "Mijo Mirković o Vlačićevom pojmu domovine i ulozi reformacije u kulturnom i društvenom razvoju Istre" dr. sc. Nataša Urošević daje presjek Mirkovićeva bavljenja Vlačićem, od studija u Njemačkoj i doktorske disertacije do velike monografije "Matija Vlačić Ilirik" iz 1960. Istarski protestantizam je u talijansku književnost uveo Fulvio Tomizza, ukazuje prof. dr. sc. Elis Deghenghi Olujić, koja je u svom prilogu obradila njegova dva romana koji se bave upravo reformacijom u Istri.

Marieta Djaković i Kristina Djaković obradile su Vlačićev život i stvaralaštvo iz germanističke perspektive i interkulturalnog aspekta. Dr. sc. Aleksandra Rotar pristupila je temi s aspekta povijesti umjetnosti te je objavila rad "Portret Matije Vlačića Ilirika - inovativna umjetnička kreacija suvremenim e-grafičkim tehnikama ornamentom i inicijalom iz 16. stoljeća". Tu je i rad "Primjena zavičajne baštine u nastavi povijesti kroz interaktivno i istraživačko učenje na primjeru priručnika 'Matija Vlačić Ilirik: Istria - Mea Dulcissima Patria' Dijane Muškardin.

Seriju priloga izloženih na studentskoj radionici otvara rad "Sveučilišni krugovi Vlačićeva vremena" studentice pulskog Filozofskog fakulteta Klare Horvat. Student diplomskog studija Kultura i turizam Rikardo Staraj obradio je temu "Gospodarska slika Njemačke u Vlačićevo doba". Magistar kulture i turizma Zoran Karlić donosi rad "Matija Vlačić Ilirik i reformacija u Hrvatskoj", a Bruna Kurka i Dorotea Palajsa, studentice diplomskog studija Kultura i turizam, obradile su temu "Glagoljaška baština i književnost - modeli suvremene valorizacije". Seriju studentskih istraživanja prigodno zaključuje rad "Brendiranje Labina po Matiji Vlačiću Iliriku", djelo studentica Interdisciplinarnog studija Kultura i turizam Nikoline Žvorc, Karle Matić i Mije Matijašević.